

- 22) Ekstera reto: krom tio, ke la lingvo uzatas kiel interlingvo en la komunikado, venas bezonoj de ŝtataj kaj privataj organizaĵoj kaj institucioj: internacia reklamado, filmoj, turismo ks.
- 23) Ŝtata instruado: la internacia lingvo aperas en la ŝtata instruado, kiun gvidas universitate edukitaj instruistoj.
- 24) Elektronika amaskomunikado: la lingvo aperas en radio, televido, en aliaj tipoj de amas- komunikado, komputiloj, programaroj.
- 25) Socia diferenciĝo de la lingvokomunumo: la lingvo spertas sociologian diferenciĝon rilate al ideologio, politiko, generaciaj diferencoj.
- 26) Familia lingvo: la lingvo iĝas uzata de la membroj de familio ene de viva lingva komunumo. La infanoj edukiĝas en tia internacia lingvo kiel en unu el iliaj gepatraj.
- 27) Originala kulturo: evoluas specifa historio kaj tuta kulturo kun tradicioj, idealoj, mitoj, literaturo, teatro k.s.
- 28) Lingva evoluo: estas multaj variantoj de la lingvo uzataj en diversaj malpli grandaj regionoj, en faklingvoj, slango, amaskomunikado, evoluas sinonimoj, diversaj esprimmanieroj de individuaj verkistoj, stiloj ktp, sed la ĉefa lingvaĵo uzata en reklamoj, televido kaj ĉe oficialaj instancoj estas reguligita.

La planlingvoj, kiuj atingis altajn ŝtupojn laŭ Blanke estas *Volapük*, *Esperanto*, *Latino sine flexione*, *Ido*, *Occidental-Interlingue* kaj *Interlingua*. Estas evidente, ke interlingvistiko, seriozaj diskutoj kaj studoj pri planlingvoj kaj pri internacia lingvouzo leviĝis en la Esperanta lingvokomunumo.

Blanke poste resumas la 28-ŝtupan etaparon enkategoriante la planlingvojn en tri grupojn:

- *Planlingvaj projektoj*: planlingvoj, kiuj praktike preskaŭ ne estis uzataj. Ili plej ofte restas ĉe nivelo de manuskripto aŭ unufoja publikigo.
- *Duonplanlingvoj*: planlingvoj, kiuj iusence estas/estis uzataj, sed ankoraŭ oni ne povus nomi ilin plenrangaj lingvoj. Aperis libro, gramatiko kaj kelkaj aliaj eldonaĵoj (ekz. revuoj), sed pli grandan sukceson ili ne atingis. Ekzemple: *Volapük*, *Novial*.
- *Planlingvo*: en tiu ĉi grupo troviĝas nur unu sola lingvo: Esperanto. Tien ĉi apartenus la planlingvoj, kiuj atingis uzadkampon samrangan kun etnaj lingvoj.

Blanke prezentis, kiel eblas klasifiki interlingvojn laŭ ilia rolo en la komunikado. Liaj 28 ŝtupoj estas tre detalaj kaj donas klaran bildon pri la statuso de planlingvoj. Tiu ĉi ŝtupklaskifikado inspiriĝis ĉe evoluo de Esperanto, tamen ankoraŭ neniu planlingvo atingis la plej altan ŝtupon krom Esperanto.

5.11. Paolo Albani, Berlinghiero Buonarroti (1994)

La (itallingva) Enciklopedio de inventitaj lingvoj (*Aga magéra difūra*, 1994) de Paolo Albani kaj Berlinghiero Buonarroti estas la plej signifa libro pri inventitaj lingvoj *el la antaŭ-interretaj tempoj*. Ĝi havas 478 paĝojn, riĉan bibliografion kaj pritraktas ĉ. 1000 lingvojn. La mistera nomo de la enciklopedio «Aga magéra difūra» venas de rakonto de Tommaso Landolfi (1937), kies protagonisto lernas de iu fripono tiujn ĉi tute elpensitajn vortojn, kredante, ke temas pri la persa lingvo.